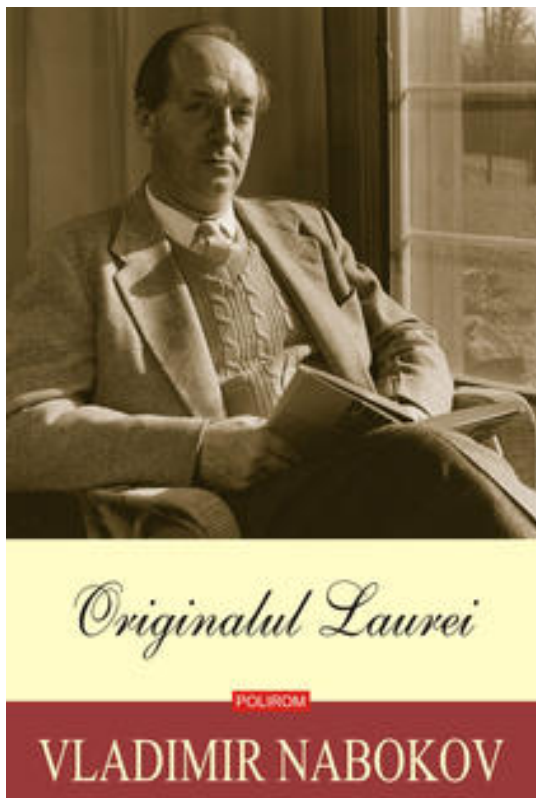

Originalul Laurei, ultimul roman, neterminat, al celui considerat a fi unul dintre cei mai mari scriitori ai secolului XX, Vladimir Nabokov, a asteptat 32 de ani într-un seif din Elvetia până să fie redat lumii literare. La numai câteva luni de la apariția cărții în Statele Unite, traducerea în limba română a ieșit de sub tipar. Romanul Originalul Laurei va fi lansat în cadrul Tîrgului de Carte Bookfest, sîmbata 12 iunie.

Manuscrisul are o poveste interesantă. El ar fi trebuit distrus de către soția scriitorului, Vera, potrivit ultimei dorințe a lui Nabokov, care a murit în 1977. În 1991, Dmitri Nabokov, fiul scriitorului, preia prin testament de la mama sa împuternicirea de a distruge manuscrisul Originalul Laurei. Opt ani mai târziu, Dmitri Nabokov face prima declarație publică referitoare la manuscris, prin care lasă să se înțeleagă că este dispus să-l doneze unei universități, lucru care nu s-a întamplat. După ce în 2005, Dmitri Nabokov declară că este pregătit să ardă manuscrisul, în 2008 ia hotărârea să publice manuscrisul. Decizia atât de controversată de a face public ultimul manuscris al tatălui său este justificată de Dmitri Nabokov în prefata cărții. Volumul a apărut la sfârșitul anului trecut în SUA este considerat cartea anului 2009.

Schita a unui roman despre „murit” și autoanihilare, cartea constă de fapt într-o colecție alcătuită din 138 de fise de lucru scrise de mână și dispuse pe câte o pagină separată, împreună cu traducerea în limba, reproducând în acest fel manuscrisul original al lui Nabokov. Tema aparține acestui „roman în fragmente”, scris în ultimele luni de viață pe patul de spital din Lausanne, o constituie așa-numitele exerciții de murit, de autoextincție treptată prin care cînicul și obezul doctor Philip Wild își vindeca dispariția unei iubiri esuate.

Vladimir Nabokov spunea despre Originalul Laurei: „Prada delirului, citeam cu voce tare fragmente din roman unui public oniric adunat într-o grădina înconjurată de ziduri. Publicul acesta era alcătuit din pauni, porumbei, părinții mei de multă vreme răposati, doi chiparosi, câteva asistente medicale tinere și un medic atât de bătrîn, încît era aproape invizibil. Poate din cauza poticnelilor și acceselor mele de tuse, povestea bieteî Laura s-a bucurat de mai puțin succes în rîndul ascultătorilor decît nădăjduiesc să aibă pe lîngă recenziile înzestrate cu inteligența atunci cînd va fi publicată așa cum se cuvine.”

De ce a hotărît Dmitri Nabokov să publice ultimul roman al tatălui său?

„Mintile înguste, dintre hoardele de autori de scriitori care vor tabări asupra mea, vor susține că, dacă un artist dorește să-și distrugă o operă pe care o consideră imperfectă sau incompletă, logic ar fi ca el să-o facă, abil și prevăzător, din timp. Acești intelectuali uita, însă, că Nabokov nu dorea să ardă Originalul Laurei oricărui, ci să mai trăiască atât cît să conceapă ultimele fise, necesare ca să termine măcar o cîrnă completă. S-a mai vehiculat teoria că Franz Kafka l-a înșarcat în mod deliberat pe Max Brod cu distrugerea ediției retipărite din Metamorfoza și a altor capodopere publicate și nepublicate, inclusiv Castelul și Procesul, știind prea bine că Brod n-ar fi putut niciodată să îndeplinească sarcina (o stratagemă cam naivă pentru o minte brava și lucidă ca a lui Kafka), și că Nabokov făcuse o socoteală similară atunci cînd îi atribuise distrugerea Laurei mamei mele, care era un emisar de un curaj și de o încredere desăvîrșite. Esecul ei de a îndeplini sarcina și-a avut originea în tergiversare – tergiversare datorată vîrstei, slăbiciunii și incomensurabilei iubiri.

În ceea ce mă privește, atunci cînd sarcina aceasta mi-a revenit, m-am gîndit foarte mult. Am spus și am scris nu o dată că, pentru mine, părinții mei, cumva, nu au murit, ci continua să trăiască, veghind asupra mea într-un fel de limbă virtuală, gata să-mi ofere un gînd sau să mă sfătuiască și să mă sprijine într-o decizie vitală, indiferent că este vorba de un crucial mot juste sau de o preocupare mai lămească. Nu am avut nevoie să-mi împrumut un „ton bon” (denaturat astfel în mod deliberat) din titlurile dobitoacilor la modă, ci l-am avut de la sursă. Dacă vreunui

comentator aventuros ii face placere sa asemenea cazul cu fenomenele mistice, asa sa fie. Am decis in acest moment dificil ca, intr-o retrospectie prezumtiva, Nabokov nu si-ar fi dorit ca eu sa ajung al sau Person din Porlock sau sa-l permit micutei Juanita Dark – caci acela era numele unei Lolite timpurii, destinata incinerarii – sa arda precum o Ioana D'Arc moderna.

La vizitele tot mai scurte si mai putin frecvente ale tatalui meu acasa, incercam plini de curaj sa mentinem conversatiile noastre guralive din timpul cinei, insa nepaminteanca lume a Laurei nu era mentionata. La acea vreme eu si, cred, mama mea stiam, in toate privintele, cum or sa se petreaca lucrurile.

S-a scurs ceva vreme inainte sa ma hotarasc sa deschid cutia cu fise a tatalui meu. A trebuit sa trec de o sufocanta bariera de durere inainte de a atinge fisele pe care el le aranjase si le amestecase cu atita dragoste. Dupa citeva incercari, in timpul unei sederi de-ale mele in spital, am citit pentru prima oara manuscrisul care, in ciuda faptului ca era incomplet, era fara precedent ca structura si stil, scris intr-o noua „softest of tongues”, care devenise engleza pentru Nabokov. Am atacat sarcina de a ordona si pregati, iar apoi de a dicta o transcriere preliminara credincioasei mele secretare Cristiane Galliker. Laura continua sa traiasca in penumbra, ivindu-se numai ocazional, pentru lectura mea atenta si micile stilizari pe care am indraznit sa le fac. incet, `ncet, m-am obisnuit cu aceasta fantoma tulbura toare care parea sa traiasca simultan o viata dubla, in linistea unui seif si in meandrele mintii mele. De-acum nu mai puteam nici macar sa ma gindesc la arderea Laurei, iar impulsul meu era sa o las sa se iteasca, pentru o clipa intimplatoare, din mihnire sa. De aici mentiunile mele minimale despre lucrare, pe care simteam ca tatal meu nu le-ar dezaproba, si care, impreuna cu citeva scapari aproximative si supozitii din partea altora, au dus la ideile fragmentare despre Laura, cu care se faleste acum o presa mereu ahtiata dupa stirile de senzatie. Si nici nu cred, asa cum am mai spus, ca tatal meu sau umbra tatalui meu s-ar fi opus lansarii Laurei odata ce ea a supravietuit atit de mult vijitului timpului. O supravietuire la care se poate sa fi contribuit si eu, motivat nu de joaca sau chibzuire, ci de o forta exterioara careia nu i-am putut rezista. Ar trebui sa fiu blamat sau sa mi se multumeasca ? Dar de ce, domnule Nabokov, de ce ati decis cu adevarat sa publicati Laura? Ei bine, eu sunt un tip de treaba si, observind ca oameni din toata lumea mi se adreseaza pe numele mic cind simpatizeaza cu „dilema lui Dmitri”, m-am gindit ca ar fi frumos sa le usurez suferintele.” (Dmitri Nabokov)

Originalul Laurei este cel de-al unsprezecelea volum aparut in seria de autor „Vladimir Nabokov” de la Polirom: „Pina in 2014, 20 de volume vor fi la dispozitia cititorilor romani in seria de autor dedicata lui Vladimir Nabokov” declara Bogdan Alexandru Stănescu, director editorial Polirom.